


МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет філософський
Кафедра психології

Затверджено

На засіданні кафедри психології
філософського факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 31 серпня 2021 р.)

Завідувач кафедри


проф. Грабовська С.Л.

Силабус

«Педагогічна практика»,

в межах ОПП «Психологія»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів зі

спеціальності 053 «Психологія»

2021 рік вступу

Львів 2021

Назва курсу	Педагогічна практика
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філософський факультет Кафедра психології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	05 Соціальні та поведінкові науки 053 Психологія
Викладачі курсу	доц. Вовк А.О., ст.викл. Михальчишин Г. Є.
Контактна інформація викладачів	Електронна адреса: anna.vovk@lnu.edu.ua, Halyna.Mykhalchyshyn@lnu.edu.ua https://filos.lnu.edu.ua/department/psycholohiji вкладка співробітники (Вовк А.О., Михальчишин Г.Є.) місце знаходження кафедри – м. Львів, вул. Коперника д.3.
Консультації з дисципліни відбуваються	Понеділок 18.00-19.00 год., у дистанційному форматі за телефонним дзвінком чи на платформі ZOOM за завчасно поданим посиланням Можливі консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Для погодження консультацій в день проведення лекцій/практичних занять слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://filos.lnu.edu.ua/academics/bachelor/spetsialnist-psykholohiia-053
Інформація про курс	«Педагогічна практика» є нормативною дисципліною з спеціальності психологія для освітньої програми бакалавр, яка викладається в сьомому семестрі в обсязі <u>6</u> кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Курс розроблено таким чином, щоб поглибити і конкретизувати знання студентів здобуті у вузі, реалізувати в практичній діяльності педагога; щоб забезпечити зв'язок між теоретичною підготовкою і практичним професійним становленням майбутніх психологів; щоб формувати активне ставлення до набуття професійних знань, умінь і навичок для застосування їх у практичній діяльності. Курс розроблено так, аби за необхідності можна було перейти з дистанційного на офлайн режим.
Мета та цілі курсу	Метою педагогічної практики є ознайомлення студентів з організацією навчально-виховної роботи в закладах освіти та набування досвіду самостійної діяльності як викладача психології. Завданням цієї практики є поглибити та закріпити теоретичні знання студентів з педагогіки, педагогічної психології, вікової психології та методики викладання психології; сформувати уміння спілкуватися з учнями та педагогічним колективом; вирішувати психологічні проблеми, спричинені навчально-виховним процесом; складати план роботи психолога, якій працює в освітніх закладах; враховуючи умови карантину та дистанційного навчання, виконувати завдання практики on line або у змішаній формі. Під час педагогічної практики студенти набувають навички проведення уроку з психології та виховної роботи з учнями чи студентами; виконання обов'язків класного керівника чи порадирика академічної групи.

**Література для
вивчення
дисципліни**

Основна (базова) література

1. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: Навч. посіб. [2-е видання, доповнене] І. М. Дичківська – К. : «Академвидав», 2012. – 352 с.
2. Дуткевич Т.В. Савицька С.В. Практична психологія: Вступ у спеціальність. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 256 с.
3. Інтерактивні методи навчання : Навч. посібник / [П. Шевчук, П.Фенрих]. – Щецін : WSAP, 2005. – 170 с.
4. Консультативно-діагностичний супровід дітей з особливими освітніми потребами в діяльності психолого-медико-педагогічних консультацій : посіб. / Жук Т. В., Ілляшенко Т. Д., Луценко І. В. та ін. ; за ред. А. Г. Обухівської. – К. : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2016. – 247 с.
5. Левус Н. І., Волошок О. В. Педагогічна психологія в схемах і таблицях : навчальний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка; Артос, 2015. 340 с.
6. Панок В.Г. Психологічна служба: підручник / [В.Г.Панок (наук. ред.), А.Г.Обухівська, В.Д.Острова та ін.]. Київ : Ніка-Центр, 2016. 362 с.
7. Психолог у НУШ: радісно та впевнено руш! Путівник психолога в Новій українській школі [Текст] / Заг. ред.Є.В. Афоніна, О.О. Заріцький, Н.В. Міщенко. – Краматорськ : Витоки, 2018. – 250 с.
8. Психологія : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / [Т. Б. Партико, С. Л. Грабовська, А. О. Вовк та ін.] ; за заг. ред. Т. Б. Партико. – К. : Ін Юре, 2014. – 664 с.
9. Психологія і педагогіка у протидії пандемії COVID-19: Інтернет-посібник / за наук. ред. В.Г. Кременя ; [координатор інтернет-посібника В.В. Рибалка ; колектив авторів]. Київ : ТОВ «Юрка Любченка», 2020. 243 с
10. Психосоціальна допомога внутрішньо переміщеним дітям, їхнім батькам та сім'ям з дітьми зі Сходу України : посіб. для практиків соціальної сфери / Мельник Л.А. та ін. ; за ред. Волинець Л.С. Київ. : ТОВ «Видавничий дім «Калита», 2015. 72 с.
11. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: науково-методичний посібник / О.І. Пометун, А.В. Пироженко ; ред. О.І. Пометун. – К. : А.С.К., 2004. – 192 с.
12. Сучасні технології збереження здоров'я учнів у діяльності психологічної служби і психолого-медико-педагогічних консультацій : [Посіб.] / авт. кол.: А. Г Обухівська., Т. В. Жук, О. А. Зеленько та ін. ; за ред. А. Г. Обухівської. – К. : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2016. – 218 с

Додаткова (допоміжна) література

1. Васянович Г. П. Педагогічна етика : Навч. посіб. / Г. П Васянович. – К. : «Академвидав», 2011. –248 с.
2. Вікова психологія. Навч. посіб. / [Сергеєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасєка О.В.]. – К.: Центр учбової літератури, 2012. –

384 с.

3. Гера Т. Психологія для педагогів: матеріали дистанційного навчання / Т.І. Гера. – Дрогобич: РВВ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2011. – 270с.
4. Городнова Н.В. Кабінет психолога в системі освіти / Н.Городнова. К. : Шк. світ, 2009. 128 с.
5. Загальна психологія. Навч. посіб. / [Сергеєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасека О.В.]. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 296 с.
6. Загальна психологія: [підручник для студ. вищ. навч. закладів] / [О. В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук ін.]; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - К. : Каравела, 2014. - 464 с.
7. Кайдалова Л. Г., Пляка Л. В. Психологія спілкування: навчальний посібник. – Х.: НФаУ, 2011. – 132 с.
8. Кононець М.О. Психологія конфлікту: комплекс навчально-методичного забезпечення підготовки бакалаврів всіх спеціальностей./ Кононець М.О. Укл.:– К., НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2017. – 48 с.
9. Коpecь Л.В. Психологія особистості: [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / Коpecь Л.В. – К.: Вид дім. «Києво-Могилянська академія», 2007. – 460 с.
10. М'ясоїд П. А. Курс загальної психології: підручник: у 2 т. / М'ясоїд П.А – К.: Алерта, 2013. – Т. 2. – 758 с.
11. Максименко С.Д. Загальна психологія: Навчальний посібник / - Максименко С.Д. - К: «Центр навчальної літератури», 2018. – 272 с.
12. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія: Навчальний посібник. - К.:Академвидав, 2005. - 448с.
13. Павелків Р. В. Вікова психологія: підручник / Павелків Р.В. – К.: Кондор, 2011. – 469 с. Токарева Н. М., Шамне А. В. Вікова та педагогічна психологія : навчальний посібник [для студентів вищих навчальних закладів] / Н. М. Токарева, А. В. Шамне. – Київ, 2017 – 548 с.
14. Панок В. Документація психолога / В.Панок. К. : Шк. світ, 2009. 130 с.
15. Педагогічна психологія. Навч. посіб./ Лисянська Т.М. - К. : Каравела, 2015. – 264 с.
16. Приходько Ю.О., Юрченко В.І. Психологічний словник-довідник: Навч. посіб., 3-тє вид./ Ю.О. Приходько, В.І Юрченко — К.: Каравела., 2016. – 320 с.
17. Савчин М. В. Загальна психологія: навч. посіб. / Савчин М.В. – К.: Академвидав, 2018. – 344 с.

Методичне забезпечення

Вовк А.О., Михальчишин Г.Є. Методичні рекомендації «Педагогічна практика» для студентів 4 курсу ОКР Бакалавр за спеціальністю 053 Психологія. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2021. – 17 с.

Інформаційні ресурси

1. Інтернет-бібліотеки: <http://www.psylib.kiev.ua/>, <http://www.psytopos.lviv>,
2. Реєстр наукових фахових видань України. URL: <http://nfv.ukrintei.ua/>
3. Web of Science. URL: <https://apps.webofknowledge.com>

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Google scholar. URL: https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk 5. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс] / Спосіб доступу: URL: http://www.osvita.ua/legislation/law/2231/ – Загол. з екрана. 6. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс] / Спосіб доступу: URL: http://www.osvita.ua/legislation/law/2235/ – Загол. з екрана. 7. Концептуальні засади розвитку педагогічної освіти України та її інтеграції в європейський освітній простір [Електронний ресурс] / Спосіб доступу: http://www.mon.gov.ua/main.php?query=laws/education/prof-tech/6/0001 8. http://pidruchniki.com/ 9. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки. – Режим доступу: http://www.mon.gov.ua/images/files/news/12/05/4455.pdf 6. Указ Президента України № 344/2013 "Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року". 10. Інформаційні матеріали для проходження практики. Факультет педагогічної освіти. https://pedagogy.lnu.edu.ua/academics/practice
Тривалість курсу	_180_ год.
Обсяг курсу	_180_ годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Курс передбачає формування такої <i>інтегральної компетентності</i>, як здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.</p> <p><u>Курс передбачає</u></p> <p><u>Формування загальних компетентностей:</u></p> <p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p><u>Формування спеціальних компетентностей:</u></p> <p>СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.</p> <p>СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.</p> <p>СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.</p> <p>СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.</p> <p>СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту.</p> <p>СК12. Здатність до спілкування в діалоговому режимі з науковою спільнотою, фахівцями-практиками та індивідуальними і груповими споживачами фахової психологічної допомоги в певній галузі наукової та/або практичної діяльності.</p> <p>СК13. Здатність застосовувати уміння та навички для вирішення психологічних проблем, які виникають у кризових ситуаціях та ситуаціях з</p>

	<p>високим рівнем ризику і невизначеності (воєнний конфлікт, пандемія тощо).</p> <p><u>Програмні результати</u></p> <p>ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.</p> <p>ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.</p> <p>ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги</p> <p>ПР7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.</p> <p>ПР12. Скласти та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів тощо, відповідно до вимог замовника.</p> <p>ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.</p>
Ключові слова	Психологічна практика, навчання, урок, виховний захід, щоденник практики, характеристика. колектив класу
Формат курсу	Очний
	Проведення самостійних робіт, консультації для кращого розуміння тем

<p>Теми</p>	<p>Під час проходження практики студенти-практиканти повинні суворо дотримуватися правил безпеки у карантині. Студенти отримують завдання, які повинні вчасно та якісно виконати і оформити відповідно до вимог.</p> <p>Індивідуальні завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Скласти календарний план роботи (2 год). 2. Скласти графік відвідування місця проходження практики або он-лайн зустрічей (3 год). 3. Оформити щоденник педагогічної практики (10 год). 4. Ознайомитись з навчальним закладом, його історією, традиціями, структурою, керівниками (2 год). 5. Ознайомитись з навчально-виховним процесом у навчальному закладі та плануванням роботи (3 год). 6. Ознайомитись з діяльністю психолога, психологічної служби, гуртка психології (5 год). 7. Вивчити специфіку роботи класного керівника (наставника групи чи керівника гуртка) (5 год). 8. Вивчити роботу методичного об'єднання (комісії, семінару) навчального закладу (5 год). 9. Вивчити особливості гурткової роботи в навчальному закладі (5 год). 10. Відвідати чи спостерігати за проведенням у дистанційному режимі, уроки різних педагогів (не менше 10 уроків) (10 год). 11. Відвідати чи спостерігати за проведенням у дистанційному режимі всі залікові уроки та виховні заходи студентів-практикантів, які проходять практику у тому ж навчальному закладі, брати участь в їх обговоренні (25 год). 12. Підготувати та провести два залікові навчальні заняття (тривалість кожного – 45 хвилин) з учнями або студентами (уроки, семінари, практичні заняття, тренінги). В умовах карантину заняття відбуваються в дистанційному форматі (25 год). 13. Підготувати та провести один заліковий виховний захід з учнями або студентами (25 год). В умовах карантину заходи відбуваються в дистанційному форматі. 14. Комплексно дослідити психологічні особливості учнів одного класу (або студентів навчальної групи чи учасників гуртка) (25 год). В умовах дистанційного навчання скористатись для опитування Google Формами 15. Підібрати методики для дослідження. При можливості опрацювати отриманий емпіричний матеріал (5 год). 16. Дати психологічну інтерпретацію отриманим даним (5 год). 17. На основі отриманих даних написати психолого-педагогічну характеристику на учнів класу (або студентів навчальної групи чи учасників навчального гуртка) (5 год). 18. Провести профорієнтацію (5 год).. 19. Допомогти оформити кабінет психології (при потребі). Виконувати разові індивідуальні завдання керівників практики та адміністрації школи (5 год).
--------------------	---

	<p>20. Оформити документи практики (5 год).</p> <p>Упродовж першого тижня студенти-практиканти знайомляться з діяльністю навчального закладу та роботою психолога: навчально-виховною роботою педагогічного колективу, роботою методичного об'єднання, гуртковою роботою, робочим місцем психолога, планом його роботи, навчальною програмою з курсу психології, розподілом часу на різні види діяльності, психологічною документацією, відвідують заняття з психології тощо. Вони відвідують уроки та виховні заходи інших педагогів навчального закладу, які підчас карантинних обмежень можуть здійснюватися дистанційно. Наприкінці першого тижня студенти повинні мати графік проведення залікових уроків та виховних заходів і подати примірники графіка своїм керівникам на кафедру психології та кафедру педагогіки. Починаючи з другого тижня, студенти проводять залікові навчальні заняття та виховні заходи. Їх тема повинна бути узгоджена з керівниками від бази практики та університету, а конспекти ними затверджені.</p> <p>Упродовж педагогічної практики студент повинен зібрати емпіричний матеріал для написання <i>психолого-педагогічної характеристики на учнів класу</i> за якими він був закріплений. При її написанні використовують результати експериментів, спостережень, тестування, анкетування, бесіди, соціометрії, референтометрії, он-лайн опитування тощо. У характеристиці насамперед слід зазначити школу, клас, кількість учнів (дівчат, хлопців). Далі слід описати групу учнів (або студентів) як цілісне об'єднання, що характеризується згуртованістю, спрямованістю та вихованістю. Слід визначити структуру групи, розподіл ролей, психологічний клімат, ціннісні орієнтації та інші особливості сумісної діяльності. Характеристика завершується висновками-рекомендаціями щодо потенційних можливостей даної групи, перспектив її розвитку та шляхів подолання внутрішньо групових конфліктів.</p> <p>При підготовці цих матеріалів студенти демонструють свої вміння добирати адекватні методики дослідження, користуватися ними, опрацьовувати отримані дані та інтерпретувати їх. Підбір методик дослідження обов'язково узгоджується з керівником практики від кафедри психології.</p> <p>Упродовж всієї практики студенти ведуть <i>щоденник особистих записів</i>, у якому занотують результати спостережень за досліджуваними, свої враження про роботу психолога, відвідані уроки вчителів та залікові заходи інших студентів-практикантів, зауваження щодо ходу практики тощо. Щоденник ведеться у довільній формі.</p>
<p>Підсумковий контроль, форма</p>	<p>Поточний контроль: перевірка самостійної роботи студентів, перевірка звітної документації; в кінці семестру диференційний залік (накопичувальна система балів)</p>
<p>Пререквізити</p>	<p>Для вивчення курсу студенти потребують паралельного поповнення базових знань з дисциплін: «Загальної психології», «Вступу до спеціальності», «Основ психологічної практики», «Педагогічної психології», «Вікової психології» та ін.</p>

<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<p>Пояснювально-демонстраційний, дослідницький, репродуктивний, евристичний, тренінгові навчання.</p>
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>Вивчення курсу потребує використання мультимедійного забезпечення, компютер, можливості використовувати платформи для дистанційного навчання і спілкування</p>
<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <p>Студенти, які виконали всі завдання практики, якісно оформили звіт, вчасно його подали, а також отримали схвальну характеристику з бази практики, отримують позитивну оцінку. Оцінка з практики враховується наряду з іншими оцінками, які характеризують успішність студентів. Результати складання заліків викладачі заносять в екзаменаційну відомість і проставляють в заліковій книжці. Підсумки практики розглядаються на засіданні кафедри психології.</p> <p>Оцінюється:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проведені студентом-практикантом два залікові уроки (навчальні заняття), кожен від 0 до 15 балів; - проведений виховний захід (0 – 10 балів) - проведена профорієнтаційна бесіда (0 – 10 балів) - плани-конспекти двох залікових занять, від 0 до 10 балів кожен; - план-конспект виховного заходу (0 – 10 балів); - психолого-педагогічна характеристика на клас (0 – 15 балів); - захист практики (0 – 5 балів). <p><u>Критерії оцінювання виконаних робіт студентом при проходженні практики:</u></p> <p>(відмінно) – завдання виконане в повному обсязі, здане вчасно; містить повну інформацію про виконану студентом роботу: відвідані заходи і проведені залікові заняття; результати спостережень, досліджень класу; здобуті знання та вміння; висновки обґрунтовані;</p> <p>(добре) – завдання виконане в повному обсязі, містить короткий опис виконаної роботи, однак про окремі діяльності висвітлено інформацію поверхнево, не прописано власні зауваження й результати дослідження, здобуті знання й уміння, висновки недостатньо обґрунтовані. документація подана для перевірки вчасно;</p> <p>(задовільно) – завдання виконане не в повному обсязі, здане із запізненням; відповіді фрагментарні, непродумані, висновки нечітко прописані; щоденник містить здебільшого тільки інформацію про відвідані заходи без аналізу їх результативності для студента;</p> <p>(незадовільно) – звітну документацію практично не виконано, виконані завдання не оформлені, здані не вчасно чи відсутні.</p> <p>0 балів – виконане завдання відсутнє.</p> <p>Підсумкова максимальна кількість балів_100____</p> <p>Академічна доброчесність: очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної</p>

	<p>недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідання занять практики є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх термінів визначених для виконання письмових звітних робіт, передбачених курсом. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані у самостійній роботі. При цьому обов'язково враховуються присутність на практиці та активність студента під час проведення заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку чи екзамену.</p>	<p>Після завершення практики студенти-практиканти здають керівникам від університету всі звітні документи для попередньої їх оцінки. На кафедрі психології відбувається підсумкова конференція в дистанційній формі, на якій студенти перед керівником захищають матеріали практики. На конференції присутні всі студенти-практиканти та їх керівники. До захисту практики допускаються студенти, які повністю виконали завдання програми практики та вчасно оформили звітну документацію. Форма звітності за практику – диференційований залік. Студенти, які виконали всі індивідуальні завдання, активно включились в роботу, якісно оформили звіт, вчасно його подали, а також отримали схвальну характеристику, отримують за практику залік. Загальна оцінка за практику – 100 балів.</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку, з метою оцінювання якості викладання дисципліни, буде надано студентам після завершення курсу.</p>